

FIȘA DISCIPLINEI

Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	Departamentul de Științe ale Educației
Domeniul de studii	Științe ale educației
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Pedagogia învățământului primar și preșcolar

1. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ETICA ȘI DEONTOLOGIE PEDAGOGICĂ				
Titularul activităților de curs	Conf. dr. Daniela JEDER				
Titularul activităților aplicative	Conf. dr. Daniela JEDER				
Anul de studiu	III	Semestrul	6	Tipul de evaluare	C
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară			DC	
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă			DO	

2. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activități:	-

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	50
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	50
Numărul de credite	2

3. Precondiții

Curriculum	
------------	--

4. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	PC, videoproiector, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT, documente curriculare.	
Desfășurare aplicații	Seminar	seminarul se desfășoară pe grupe, conform orarului. PC, videoproiector, suporturi electronice pentru aplicații, prezentări PPT, materiale pentru aplicații, flip-chart, foi A1 și A3 etc.
	Laborator	-
	Proiect	-

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Proiectarea programelor/ activităților instructiv-educative pentru diferite niveluri și grupuri educaționale C6. Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră
Competențe transversale	CT1 Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice explicite, specifice specialistului în științele educației

6. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei	- Dezvoltarea unui set de competențe etice și deontologice specifice, în scopul practicării activităților educative de calitate.
Obiective specifice	O1 să aplice în contexte educaționale diverse principiile și normele etice și deontologice. O2 să analizeze practici educative discutabile din perspectiva normelor și standardelor etice și deontologice. O3 să propună strategii de combatere a faptelor, atitudinilor, comportamentelor, acțiunilor incompatibile cu etica și deontologia profesiei de cadru didactic; O4 să propună decizii etice legale, oportune, eficiente în situații educaționale/instituționale dificile date; O5. să aplicarea normelor și principiile etice și deontologice în construirea și derularea cercetărilor empirice

7. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>1.Fundamente ale eticii educației și formării 1.1-Delimitări conceptuale - etică, morală, moralitate, deontologie, educație, formare. 1.2-Etică și deontologie - incursiuni teoretice: -Teorii etice - teorii ale virtuții, utilitariste, deontologice -Etica normativă, etica aplicată, etică profesională 1.3Standarde pentru profesia didactică -Etică și deontologie pedagogică - delimitări conceptuale -Virtuți și responsabilități ale cadrului didactic -Standarde deontologice pentru profesia didactică</p> <p>2.Elemente etice si neetice în pedagogia practică -2.1Didactogenia :Delimitări conceptuale -Factori declanșatori ai didactogeniei -Consecințe ale didactogeniilor asupra elevilor 2.2-Violența în școală /Principiul nonagresivității 2.3-Minciună versus simulare în activitatea educativă 2,4Dimensiuni etice și neetice ale persuasiunii -Etica predării și etica evaluării 2,5-Conflicte asociate evaluării școlare – modalități de prevenire 2.6:-Microviolența în evaluarea didactică/De ce apare,„teroarea față de creionul roșu”?/Efectul Pygmalion în școală.</p> <p>3.Elemente etice si neetice în pedagogia practică 3.1-Stereotipuri în școală 3.2-Fenomenul "preferatul/favoritul profesorului" 3.3-Mecanisme ale duplicității în educație 3.4-Modalități de susținere/întreținere a toleranței și înlăturare a discriminării -3.5Mobbing-ul sau psihoteroarea la locul de muncă 3.6-Despre "gestionarea greșită a puterii"</p> <p>4.Etică și Integritate academică -4.1Etica și integritatea academică -Despre cultura integrității -Ghidul profesorului în etică și integritate academică -4.2 Legislație în domeniul educației:</p>	4	<p>Prelegerea, conversația euristică; problematizarea</p> <p>Prelegerea intensificată, conversația, descoperirea dirijată</p> <p>Prelegerea intensificată problematizarea dezbaterii</p> <p>Expunere, conversația, descoperirea dirijată problematizarea</p> <p>Prelegerea intensificată metode și tehnici pentru</p>	<p>Cozma Carmen, 2018, <i>Fundamente ale eticii și integrității academice</i>, în Calitate în educație prin responsabilizare socială și etică profesională în activitatea de predare și evaluare, <i>Corneliu Iașu, Daniela Tatiana Agheorghiesei</i>, Editura Universității „Al I. Cuza” Iași, pp. 36-46. Roger Crisp; Michael Slote (editori). <i>Virtue Ethics</i>. Oxford: Oxford University Press, 1997.</p> <p>Jeder, D. 2006, <i>Niveluri ale moralității și educației morale</i>, EDP, București. (vezi platforma Classroom)</p> <p>Enăchescu, C. 2008, <i>Tratat de psihologie morală</i>, Editura Polirom, Iași, pp. 79-99, pp131-162, pp.299-306.</p> <p>Jeder, D. (2018). <i>Valori etice în discursul educațional</i>. în A. Sandu & B. Popoveniuc (Coords.), <i>Etică și integritate în educație și cercetare</i> (pp. 65-109). București, România: Tritonic (vezi platforma Classroom)</p> <p>Albulescu, I. (2008) <i>Morală și educație</i>, Editura Eikon, Cluj-Napoca, pp.43- 2006.</p> <p>Sava F. A. <i>Didactogenia – concept și evoluție</i> /în Șt. Boncu, C. Ceobanu (coord.). <i>Psihosociologie școlară / Iași</i>: Editura Polirom, 2013. – pp. 210 – 230.</p> <p><i>Violență în comunitate și riscul expunerii copiilor</i> pp.78-99 și <i>Trauma și suferința</i> pp.161-316 .în Muntean A, Munteanu A., 2011, <i>Violență, traumă, reziliență</i>, Editura Polirom, Iași. Campbell, Elizabeth, 2003, <i>The Ethical Teacher</i>, Open University Press Maidenhead · Philadelphia, pp.23-143. (vezi platforma Classroom)</p> <p>- Boncu, Șt., Ceobanu C. (coord.). <i>Psihosociologie școlară / Iași</i>: Editura Polirom, 2013.</p> <p>-Iosifescu, St. 2005, <i>Duplicitate și educație morală</i>, Editura Aramis, București.</p>

<p>-Necesitatea cunoașterii legislației în domeniul educației -Norme de conduită a profesorului/ aspecte deontologice -Drepturi și obligații ale personalului didactic</p> <p>5. Repere ale un cod deontologic pentru profesia didactică 5.1-Codul deontologic – istoric -Argumente pentru un cod deontologic al profesiei didactice 5.2-Elemente de analiză a unui cod deontologic -aspecte concrete legate de respectarea legilor și regulamentelor; anticorupție; condițiile de muncă echitabile; conflictele de interese; confidențialitate etc.</p> <p>6.Decizii etice în spațiul educativ -Dileme etice în educație -Decizie etică și acțiune în învățământ -Repere și resurse pentru luarea deciziilor etice</p> <p>7. Etica cercetării în educație 7.1-Cercetarea în educației și matricea sa etică -Provocări etice în elaborarea și implementarea proiectului de cercetare -7.2 Consimțământul informat în cercetarea care implică subiecți umani 7.3 -Etica publicării în jurnale de specialitate</p>	<p>4</p> <p>4</p> <p>4</p>	<p>dezv. gândirii critice</p> <p>Metode interactive problematizarea, studiul de caz</p> <p>Prelegerea intensificată, problematizarea, dezbateră</p> <p>Prelegerea intensificată conversația, problematizarea Feed-back al cursului</p>	<p><i>Calitate în educație prin responsabilizare socială și etică profesională în activitatea de predare și evaluare</i>, Corneliu Iașu, Daniela Tatiana Agheorghiesei , Editura Universității „Al I. Cuza” Iași, pp.159- 172</p> <p>LEN nr.1/2011 https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2017/legislatie%20MEN/Legea%20nr.%201_2011_actualizata2018.pdf</p> <p>Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava (USV). (2015). Codul de etică și deontologie profesională universitară. Disponibil la http://www.etica.usv.ro/pagini/Codul_de_etica_2015.doc Gheațău , Roxana, 2011, <i>Codul deontologic al profesiei didactice</i>, Editura Sedcom, Iași</p> <p>Sandu, A. (2018b). <i>Elemente etice implicate în propunerea de cercetare. Workshop</i>. Disponibil la http://www.eiaecsad.usv.ro/workshopuri.php</p>
Bibliografie curs			

- Albușescu, Ioan, 2008, *Morală și educație*, Editura Eikon, Cluj-Napoca,
- Aristotel, 1988, *Etica nicomahică*, Editura Științifică și Enciclopedică, București.
- Bauman, Zygmunt, 2000, *Etica postmodernă*, Editura Amarcord, Timișoara.
- Boncu Stefan, Cristian Ceobanu, coordonatori, 2013, *Psihosociologie școlară*, Collegium Polirom.
- Bujorean, Elena, 2018, *Violența simbolică*, Editura Universității „Al.I. Cuza” Iași.
- Bunescu, Gh. ,1998, *Scoala și valorile morale*, E.D.P., București.
- Campbell, Elizabeth, 2003, *The Ethical Teacher*, Open University Press Maidenhead · Philadelphia.
- Cozma Carmen, 1997, *Elemente de etică și deontologie*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași;
- Cucos Constantin, 1997, *Minciună, contrafacere, simulare*, Editura Polirom, Iași.
- Gheațău , Roxana, 2013, *Etica profesiei didactice*, Editura Univ. Al.I. Cuza, Iași.
- Gheațău , Roxana, 2011, *Codul deontologic al profesiei didactice*, Editura Sedcom, Iași.
- Enăchescu Constantin, 2008, *Tratat de psihologie morală*, Editura Polirom, Iași.
- Iațu, Corneliu, Agheorghiesei Daniela Tatiana, Gavrilovici, Ovidiu, Prodan Adriana, 2018, *Calitate în educație prin responsabilitate socială și etică profesională în activitatea de predare și evaluare*, Editura „Al.I. Cuza”, Iași.
- Iosifescu, St. 2005, *Duplicitate și educație morală*, Editura Aramis, București.
- Jankélévitch, V. , 1997, *Paradoxul moralei*, Ed. Humanitas, București.
- Jeder Daniela 2006, *Niveluri ale moralității și educației morale*, E.D.P., București.
- Kant, Imm., 1972, *Critica rațiunii practice*, Editura Științifică, București.
- Lipovetsky, Gilles, 1996, *Amurgul datoriei*, Editura Babel, București.
- Maxim, Sorin Tudor, 2000, *Responsabilitatea morală*, Mușatinii, Suceava.
- Mândăcaru, Virgil, 1998, *Etică pedagogică*, Ed. Universității din Chișinău.
- Miroiu, Mihaela, 2001, *Introducere în etica profesională*, Editura Trei, Iași.
- Morar, Vasile, 2004, *Moralități elementare*, Editura Paideia, București.
- Mureșan, Valentin 2009, *Managementul eticii în organizații*; Editura Universității din București, București.
- Mureșan, Valentin, *Etica și asigurarea calității*, materialul poate fi consultat la adresa http://www.aracis.ro/fileadmin/ARACIS/Revista_QAR/Septembrie_2010/Muresan.pdf
- Munteanu A, Munteanu A, 2011, *Violență, Traumă, Reziliență*, Editura Polirom, Iași.
- Pleșu, Andrei, 1994, *Minima moralia* Editura Humanitas, București.
- Resnik, D. B. (2015). What is ethics in research and why is it important? National Institute of Environmental Health Sciences. Disponibil la https://www.ei-ie.org/en/detail_page/4655/professional-ethics
- Sandu, A. (2018b). *Elemente etice implicate în propunerea de cercetare*. Disponibil la <http://www.eiaecsd.usv.ro/workshopuri.php>
- Sandu A., Popoveniuc B. (Coords.), 2018, *Etică și integritate în educație și cercetare* București, România: Tritonic.
- Singer P. (coord.), *Tratat de etică*, Tratat de morală, Editura Polirom, Iași.
- Zlate, Mielu, 2007, *Tratat de psihologie organizațională*, Editura Polirom, Iași.
- Roger Crisp; Michael Slote (editori). *Virtue Ethics*. Oxford: Oxford University Press, 1997;
- Vică, C., Socaciu E., 2017. “Mind the gap! How the digital turn upsets intellectual property”. *Science and Engineering Ethics*, <https://doi.org/10.1007/s11948-017-9996-x>
- Trevino Linda; Youngblood Stuart. „Bad apples in bad barrels: A causal analysis of ethical decision-making behavior”. În: *Journal of Applied psychology*, 1990, nr. 75(4), pp. 378-385
- LEN https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2017/legislatie%20MEN/Legea%20nr.%201_2011_actualizata2018.pdf
- ***UNESCO, 2011. *Casebook on Human Dignity and Human Rights. Social and Human Sciences Sector Ethics Education Programme, Paris: UNESCO.*
- ***Wassenaar, D.R. & Mamotte, N., 2012. *Ethical Issues and Ethics Reviews in Social Science Research. In The Oxford Handbook of International Psychological Ethics. Oxford Handbooks Online.*

Bibliografie minimala

- Gheațău , Roxana, 2013, *Etica profesiei didactice*, Editura Univ. Al.I. Cuza, Iași.
- Gheațău , Roxana, 2011, *Codul deontologic al profesiei didactice*, Editura Sedcom, Iași.
- Enăchescu Constantin, 2008, *Tratat de psihologie morală*, Editura Polirom, Iași.

Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Etica normativă, etica aplicată, etică profesională	2	exercițiul, conversația,	
2. Standarde deontologice pentru profesia didactică	4	demonstrația,	
3. Elemente etice și neetice în pedagogia practică	4	experimentul,	
4. Norme de conduită a profesorului/ aspecte deontologice	2	dezbateră, expunerea,	
Drepturi și obligații ale personalului didactic	4	problematizarea, lucrări practice	

5. Elemente de analiză a unui cod deontologic -aspecte concrete legate de respectarea legilor și regulamentelor; anticorupție; condițiile de muncă echitabile; conflictele de interese; confidențialitate etc.	4		
6. Dileme etice în educație	4		
7. Repere și resurse pentru luarea deciziilor etice	4		
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> ● Albulescu, Ioan, 2008, <i>Morală și educație</i>, Editura Eikon, Cluj-Napoca, ● Aristotel, 1988, <i>Etica nicomahică</i>, Editura Științifică și Enciclopedică, București. ● Bauman, Zygmunt, 2000, <i>Etica postmodernă</i>, Editura Amarcord, Timișoara. ● Boncu Stefan, Cristian Ceobanu, coordonatori, 2013, <i>Psihosociologie școlară</i>, Collegium Polirom. ● Bujorean, Elena, 2018, <i>Violența simbolică</i>, Editura Universității „Al.I. Cuza” Iași. ● Bunescu, Gh. ,1998, <i>Scoala și valorile morale</i>, E.D.P., București. ● Campbell, Elizabeth, 2003, <i>The Ethical Teacher</i>, Open University Press Maidenhead · Philadelphia. ● Cozma Carmen, 1997, <i>Elemente de etică și deontologie</i>, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași; ● Cucos Constantin, 1997, <i>Minciună, contrafacere, simulare</i>, Editura Polirom, Iași. ● Gheațău , Roxana, 2013, <i>Etica profesiei didactice</i>, Editura Univ. Al.I. Cuza, Iași. ● Gheațău , Roxana, 2011, <i>Codul deontologic al profesiei didactice</i>, Editura Sedcom, Iași. ● Enăchescu Constantin, 2008, <i>Tratat de psihologie morală</i>, Editura Polirom, Iași. ● Iațu, Corneliu, Agheorghiesei Daniela Tatiana, Gavrilovici, Ovidiu, Prodan Adriana, 2018, <i>Calitate în educație prin responsabilitate socială și etică profesională în activitatea de predare și evaluare</i>, Editura „Al.I. Cuza”, Iași. ● Iosifescu, St. 2005, <i>Duplicitate și educație morală</i>, Editura Aramis, București. ● Jankélévitch, V. , 1997, <i>Paradoxul moralei</i>, Ed. Humanitas, București. ● Jeder Daniela 2006, <i>Niveluri ale moralității și educației morale</i>, E.D.P., București. ● Kant, Imm., 1972, <i>Critica rațiunii practice</i>, Editura Științifică, București. ● Lipovetsky, Gilles, 1996, <i>Amurgul datoriei</i>, Editura Babel, București. ● Maxim, Sorin Tudor, 2000, <i>Responsabilitatea morală</i>, Mușatinii, Suceava. ● Mândăcaru, Virgil, 1998, <i>Etică pedagogică</i>, Ed. Universității din Chișinău. ● Miroiu, Mihaela. 2001, <i>Introducere în etica profesională</i>, Editura Trei, Iași. ● Morar, Vasile, 2004, <i>Moralități elementare</i>, Editura Paideia, București. ● Mureșan, Valentin 2009, <i>Managementul eticii în organizații</i>; Editura Universității din București, București. ● Mureșan, Valentin, <i>Etica și asigurarea calității</i>, materialul poate fi consultat la adresa http://www.aracis.ro/fileadmin/ARACIS/Revista_OAR/Septembrie_2010/Muresan.pdf ● Muntean A, Munteanu A, 2011, <i>Violență, Traumă, Reziliență</i>, Editura Polirom, Iași. ● Pleșu, Andrei, 1994, <i>Minima moralia</i> Editura Humanitas, București. ● Resnik, D. B. (2015). What is ethics in research and why is it important? National Institute of Environmental Health Sciences. Disponibil la https://www.ei-ie.org/en/detail_page/4655/professional-ethics la: https://www.niehs.nih.gov/research/resources/bioethics/whatis/index.cfm ● Sandu, A. (2018b). <i>Elemente etice implicate în propunerea de cercetare</i>. Disponibil la http://www.eiaecsd.usv.ro/workshopuri.php ● Sandu A., Popoveniuc B.(Coords.), 2018, <i>Etică și integritate în educație și cercetare</i> București, România: Tritonic. ● Singer P. (coord.), <i>Tratat de etică</i>, Tratat de morală, Editura Polirom, Iași. ● Zlate, Mielu, 2007, <i>Tratat de psihologie organizațională</i>, Editura Polirom, Iași. ● Roger Crisp; Michael Slote (editori). <i>Virtue Ethics</i>. Oxford: Oxford University Press, 1997; ● Vică, C., Socaci E., 2017. “Mind the gap! How the digital turn upsets intellectual property”. <i>Science and Engineering Ethics</i>, https://doi.org/10.1007/s11948-017-9996-x ● Trevino Linda; Youngblood Stuart. „Bad apples in bad barrels: A causal analysis of ethical decision-making behavior”. În: <i>Journal of Applied psychology</i>, 1990, nr. 75(4), pp. 378-385 ● LEN https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2017/legislatie%20MEN/Legea%20nr.%201_2011_actualizata2018.pdf ● ***UNESCO, 2011. <i>Casebook on Human Dignity and Human Rights. Social and Human Sciences Sector Ethics Education Programme, Paris: UNESCO.</i> ● ***Wassenaar, D.R. & Mamotte, N., 2012. <i>Ethical Issues and Ethics Reviews in Social Science Research. In The Oxford Handbook of International Psychological Ethics. Oxford Handbooks Online.</i> 			
Bibliografie minimală			
<ul style="list-style-type: none"> ● Gheațău , Roxana, 2013, <i>Etica profesiei didactice</i>, Editura Univ. Al.I. Cuza, Iași. ● Gheațău , Roxana, 2011, <i>Codul deontologic al profesiei didactice</i>, Editura Sedcom, Iași. ● Enăchescu Constantin, 2008, <i>Tratat de psihologie morală</i>, Editura Polirom, Iași. 			

1.

Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară și străinătate, a așteptărilor și evaluărilor Inspectoratului Școlar Județean Suceava, ISJ Neamț; ISJ Botoșani.

2. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> Intervenții, implicare/contribuții în activitate; 	Test docimologic	50%
Seminar	Portofoliu didactic Intervenții, implicare/contribuții, prezentare de materiale	Studiul de caz: propunerea unor decizii etice în cazul unor dileme etice date	50%
Laborator	-	-	-
Proiect	-	-	-

Standard minim de performanță

Standarde minime pentru promovarea disciplinei:

- operarea corectă a conceptelor etice
- integrarea noțiunilor de etică profesională în analize și studii de caz
- analiza cazurilor, utilizând repere de etică și deontologie profesională
- rezolvarea dilemelor etice

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
24.09.2022	Conf. dr. Daniela JEDER	Conf. dr. Daniela JEDER

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
	Conf. univ. dr. Otilia CLIPA

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
	Conf. univ. dr. Aurora-Adina COLOMEISCHI